

THE INTERPRETATION OF THE LANGUAGE AND CONTENTS OF HISTORICAL DOCUMENTS (SELECTED ISSUES)

Dr. Marzena Anna Wasilewska

Department of Criminalistics and Criminology
University of Szczecin
Tel. (0 91) 482 38 32
E-mail: mawas@univ.szczecin.pl

Pateikta 2005 m. birželio 30 d.

Parengta spausdinti 2005 m. lapkričio 19 d.

Keywords: interpretation of notions, sentences, phrases; historical texts; techniques of interpretation of historical texts; a verse 97 of the Second Century, controversies.

S u m m a r y

Some texts are easy to interpret, and some of them are difficult to interpret, but an interpretation of any text must consider all its elements: sentences and their parts, punctuation signs – their type, position or the absence. A very important matter is the interpretation of notions occurring in the text. It is a very delicate issue because quite frequently it requires the knowledge of the author's situation, education and interests.

Historical texts are especially difficult to interpret, some of them are cause numerous problems due to their ambiguity. In the case of historical texts, additionally, the author's times and the social and cultural environment should also be considered. All this requires a great amount of both work and learning, a very frequently context in which they occur, which the interpreter should be aware of.

An example of the type of texts which causes many difficulties in interpretation and requires a great amount of work following a complicated process of interpretation are the famous centuries by Nostradamus, 16th century astrologer and physician from Salon. Casting aside their controversial value as prophecies, that the four – line centuries are small literary masterpieces. They testify to the author's talent, who presented his visions of the future in four – line pieces, using rich symbolism proving his profound learning. Nostradamus was a very well educated humanist and one of the most outstanding personalities of his age. He knew history, geography, mythology, astronomy and ancient languages. Therefore, his centuries, precisely woven from phrases, formulae and notions, may only be understood by someone of equal education and culture. Interpreting Nostradamus's texts has become a kind of intellectual game for learned men, but each of those interpreter uses his or her own techniques of interpretation. Therefore, there are no identical interpretations of the same texts and the only way of judging their plausibility seems waiting until the prophecies are fulfilled. In the meantime, however, we may look at the different authors to see what the art of interpretation consists in and how the arguments are justified.

In this article has been presented the interpretation of a verse 97 of the Second Century. This interpretation have caused many controversies.

Wstęp

Interpretacja językowo – treściowa tekstów jest sprawą trudną i bardzo skomplikowaną, wymagającą od interpretatora zarówno wielkiej wiedzy, logiki myślenia, jak i precyzji. Przy tego typu interpretacji należy zwracać uwagę na wszelkie elementy, które zawarte zostały w interpretowanej wypowiedzi: zdania oraz ich części składowe; znaki interpunkcyjne – ich rodzaj, miejsce, w którym zostały zastosowane w poszczególnych częściach tekstu, bądź też na brak znaku interpretacyjnego w miejscu, w którym powinien zostać postawiony, gdyż brak ten nie zawsze jest wynikiem zaniedbania ze strony autora kwestionowanego tekstu, ale wynika często z jego celowego zamierzenia.

Ponadto bardzo istotną sprawą jest interpretacja pojęć występujących w danej wypowiedzi. W bardzo wielu przypadkach – przy ustalaniu znaczenia pojęcia, występującego w tekście – należy uwzględnić środowisko, wykształcenie, zainteresowania autora danego tekstu, a także i jego środowisko społeczne. Natomiast w przypadku interpretacji tekstów historycznych, uwzględnić należy także – obok wymienionych czynników – wszystkie uwarunkowania epoki historycznej, w której autor żył oraz krąg społeczno – kulturowy, z którego się wywodził. Nader często zdarza się bowiem, że poszczególne pojęcia przybierają odmienne znaczenia, w zależności od uwarunkowań społeczno – kulturalnych oraz historycznych, w których je używano.

Bardzo często zdarza się, że interpretacja tekstów historycznych „ociera się” o problem dwuznaczności, przy czym problem ów w odniesieniu do tekstów historycznych jest szczególnie trudny do rozwiązania, jako że ustalenie po latach, co miał na myśli nie żyjący na ogół autor wypowiedzi jest bardzo skomplikowane, co nie znaczy jednak, że niemożliwe.

Cele i metodologia

Niniejszemu artykułowi wyznaczyłam kilka celów, które poniżej zostały scharakteryzowane, przy czym podstawowym jego celem, któremu to wszystkie pozostałe cele zostały podporządkowane jest ukazanie, jakie zasady powinny obowiązywać przy interpretacji trudnych tekstów historycznych, ażeby ich wykładnia była możliwie jak najlepsza. Realizacja owego głównego celu nie byłaby możliwa bez realizacji celów częściowych, którymi są:

- zwrócenie uwagi, na czym może polegać złożoność, „dwuznaczność” tekstu historycznego, oraz:
- w czym mogą wyrażać się trudności, które występują przy interpretacji językowo – treściowej tego typu tekstów, oraz:
- jakie mogą być konsekwencje tego typu interpretacji, a zwłaszcza:
- ukazanie możliwości rozmaitej interpretacji tych samych tekstów historycznych przez różnych interpretatorów, a także określenie przyczyn, które wpływają na taki stan rzeczy.

Dla realizacji wyżej określonych celów posłużyłam się wybranymi przypadkami interpretacji szczególnego rodzaju tekstów historycznych, jakimi są słynne centurie żyjącego w XVI wieku Michela de Notre Dame, zwanego Nostradamusem – astrologa i lekarza z Salon. Owe teksty przysparzają wielu trudności interpretacyjnych oraz wymagają wielkiego nakładu pracy, w ramach skomplikowanego procesu ich wykładni, co w niniejszym artykule zostało ukazane, przy czym – co pragnę podkreślić – nie chodzi tu bynajmniej o ich kontrowersyjną wartość jako przepowiedni, która – co zrozumiałe – nie przez wszystkich jest uznawana.

W tym wypadku chodzi zupełnie o coś innego, a mianowicie zasady, które zostały opracowane przez poszczególnych interpretatorów – intelektualistów do interpretacji tekstów mistrza z Salon są ważne z tego zwłaszcza względu, że mogą zostać odpowiednio wykorzystane przy interpretacji innych historycznych tekstów. Stąd też zasady te mogą posłużyć do udoskonalenia zasad interpretacji rozmaitych – często bardzo skomplikowanych – tekstów historycznych.

Dla realizacji określonych wyżej celów niniejszego artykułu posłużyłam się dwoma zupełnie różnymi interpretacjami tego samego tekstu Nostradamusa, dokonanymi przez dwóch jego najsłynniejszych interpretatorów, a przy tym wielkich erudytów. Zanalizowałam owe zupełnie odmienne interpretacje; poznałam zasady, jakimi kierowali się owi interpretatorzy przy wykładni tego samego tekstu, a ponadto poznałam moc i siłę ich argumentów, a następnie na podstawie tych przypadków starałam się ukazać podstawowe zasady, jaki powinny obowiązywać interpretacji trudnych tekstów historycznych.

Zasadnicza część artykułu

1. Znaczenie centurii Nostradamusa jako zabytków piśmiennictwa i trudności występujące w procesie ich językowo – treściowej interpretacji

Pomijając – jak już wcześniej zostało zasygnalizowane – kontrowersyjną wartość tekstów Nostradamusa jako przepowiedni, przyznać należy, że owe centurie, składające się z charakterystycznych czterowierszy stanowią małe literackie arcydzieła. Centurie są wyrazem głębokiego kunsztu ich autora, który swoje kontrowersyjne wizje dotyczące bliższej oraz dalszej przyszłości przedstawiał za pomocą czterowierszy, stosując przy tym bardzo bogatą symbolikę, świadczącą o jego starannej erudycji.

Nostradamus był bowiem nie tylko astrologiem i cenionym lekarzem, ale przede wszystkim był on jednym z najwybitniejszych przedstawicieli swojej epoki; wielkim humanistą o bardzo wysokiej kulturze i – jak przystało na człowieka Renesansu – bardzo rozległej i zróżnicowanej przy tym wiedzy. Nostradamus miał bardzo dobre rozeznanie w historii, w geografii, w mitologii i w astronomii. Znał starodawne języki: hebrajski, łacinę, grekę, a także umiał posługiwać się różnymi regionalnymi dialektami, jak chociażby prowansalskim.

I właśnie te wszystkie, powyżej zasygnalizowane elementy, związane między innymi z erudycją autora, jego rozległą wiedzą, inteligencją, błyskotliwością, znajomością języków obcych odzwierciedlają się w jego centuriach, które są kunsztownie utkane z wyrażań, formuł oraz z różnych pojęć. Wszystko to decyduje wprawdzie o wielkiej wartości owych centurii, jako niepowtarzalnych dzieł literatury i zabytków piśmiennictwa, ale jednocześnie wszystko to utrudnia bardzo ich interpretację i sprawia, że centurie Nostradamusa zrozumieć może jedynie człowiek o wykształceniu i kulturze podobnych do tych, jakimi odznaczał się mistrz z Salon.

Stąd też zapewne interpretacja tekstów Nostradamusa stała się w obecnych czasach wyzwaniem dla intelektualistów, swoistego rodzaju intelektualną zabawą, umysłową przyjemnością, w której prześcigają się wielcy erudyci naszych czasów.

Warto zaznaczyć, że jest to zabawa o tyle nobilitująca, że o dobrych interpretatorach Centurii Nostradamusa (czyli bynajmniej nie takich, którzy przepowiadają przyszłość, bo nie o to tu chodzi) mówi się, że skoro nie mają trudności z przekonywującą wykładnią bardzo skomplikowanych tekstów mistrza z Salon, to w związku z tym żaden inny tekst nie będzie stanowił dla nich większego problemu.

I tak do elitarnego grona najwybitniejszych interpretatorów Centurii mędrca z Salon, zaliczani są: doktor *de Fontbrune* oraz jego syn *Jean Charles de Fontbrune*; *Anatol Celletier*; *Carl Loog*; *Mathias Vogt*; *Robert Crafft*, a także *Helena Nikolay*.

Interpretacja centurii Nostradamusa jest efektem niekiedy wręcz benedyktyńskiej pracy. Jednak samo przygotowanie do procesu owej interpretacji jest również niezwykle pracochłonne. Wymaga bowiem często wieloletniej, a także i solidnej oraz żmudnej pracy, która dla intelektualistów jest wszakże prawdziwym wyzwaniem. I tak *Jean Charles de Fontbrune*, zanim przystąpił do interpretacji tekstów Centurii, postanowił najpierw poznać dokładnie czasy, w których żył słynny astrolog. Wymagało to od niego długoletnich studiów, w rezultacie których zdobył wszechstronną wiedzę na ów temat. Poznał bowiem gruntownie nie tylko polityczno – ekonomiczne stosunki, jakie w tamtych czasach panowały, ale także tło kulturowe i obyczajowe tamtej epoki. Przeczytał również – posiłkując się przy tym starofrancuskim, flamandzkim, prowansalskim, a także łaciną, greką i hebrajskim – wszystkie przepowiednie astrologiczne Nostradamusa, które zostały napisane do 1568 roku. Następnie postanowił ułożyć – posługując się techniką cyfrową – „komputerowy” słownik języka Nostradamusa. W tym celu uszeregował i oznaczył – wprowadzając do komputera – całe słownictwo, jakie stosował jasnowidz. Ten wielomiesięczny wysiłek uwieńczony został sukcesem. Komputer podał tekst – słowo po słowie – a przy każdym z nich różne, możliwe znaczenia tego samego pojęcia, a także numer strony i wiersza, gdzie pojęcia te występują w księgach Nostradamusa.

2. Różne interpretacje tych samych tekstów

Każdy ze znanych interpretatorów tekstów Nostradamusa ma swoją własną technikę interpretacji, a także swój własny sposób myślenia, czy wreszcie inny zasób i zakres wiedzy, niezbędnej przy procesie interpretacji. Stąd też, między innymi z tych względów, interpretacje tych samych tekstów Nostradamusa dokonywane przez różnych interpretatorów różnią się znacznie między sobą.

2.1. Znaczenie tekstów Nostradamusa w kontekście wykładni językowo – treściowej

Ktoś mógłby powiedzieć, że chcąc przekonać się, który z poszczególnych interpretatorów ma rację, należałoby czekać aż do czasu spełnienia się tekstu owych centurii. Jednak w przypadku wykładni językowo – treściowej nie chodzi o to, czy możliwe, czy też niemożliwe jest spełnienie się owych przepowiedni, czy dane centurie będą miały okazję wypełnić się, czy też nie.

Analiza poszczególnych interpretacji tekstów Nostradamusa jest ważna dla wykładni językowo – treściowej z tego względu, że pozwala między innymi:

- poznać różne techniki interpretacji tekstów historycznych, wypracowane i stosowane przez poszczególnych interpretatorów;
- poznać kryteria, jakimi kierują się interpretatorzy owych tekstów w procesie ich interpretacji;
- przyrzeć się poszczególnym interpretacjom tekstów Nostradamusa, dokonanym przez różnych autorów, ażeby przekonać się, na czym polega sztuka interpretacji i w czym wyraża się siła argumentów poszczególnych interpretatorów, co z kolei jest bardzo pomocne do udoskonalania zasad interpretacji trudnych tekstów historycznych

2.2. Dwie różne interpretacje językowo – treściowe tego samego tekstu i zasady wykładni, stosowane przez interpretatorów

Ażeby unaocznić znaczenie interpretacji językowo – treściowej na podstawie tekstów Nostradamusa posłużyłam się w niniejszym artykule wierszem 97 II Centurii, którego interpretacja wywołała wiele kontrowersji, a który w oryginale ma następujące brzmienie:

***Romain pontife garde de t – approcher
De la Cite que deux fleuves arrouse,
Ton sang viendra après de la crasher
Toy et les tiens quand fleurira la rose***

W dosłownym przekładzie czterowiersz ten można przetłumaczyć w następujący sposób:

***Rzymski papieżu strzeż się wejść
do miasta które dwie rzeki opływają,
Twoja krew zostanie przelana
i twoich bliskich kiedy róża zakwitnie***

Jean Charles de Fontbrune przetłumaczył i zinterpretował ten wiersz w następujący sposób:

***Rzymski papieżu strzeż się wejść do miasta
Które opływają dwie rzeki(Lyon),
Krew twoja i twoich bliskich popłynie,
Gdy lewica dojdzie do władzy (kiedy róża zakwitnie: róża to emblemat partii socjalistycznych; autor miał na myśli w tym wypadku francuska partie socjalistyczną)***

Z przedstawioną powyżej wykładnią nie zgodził się inny interpretator tekstów Nostradamusa – Matthias Theodor Vogt, który formułując zarzuty względem tej interpretacji, stwierdził, że:

- w roku 1555, z którego to roku ów tekst pochodzi, róża wcale nie była emblematem francuskiej partii socjalistycznej, jako że tego typu partie w tamtych czasach w ogóle nie działały;
- interpretacja dokonana przez de Fontbrune'a świadczyłaby nie tylko o braku wyobraźni Nostradamusa, ale także przypisywałaby mistrzowi z Salon stosowanie współczesnej symboliki, z czym Vogt nie mógł się w żaden sposób zgodzić. Zgodnie z prawdą uważał bowiem, że charakterystyczną cechą Nostradamusa było to, że wszystkie zdarzenia historyczne – co do których miał wizję – „ubierał” w symbole, obrazy, pojęcia, słowa i zwroty, które były stosowane w jego czasach.

Matthias Theodor Vogt, interpretując dany czterowiersz stwierdził, że chodzi w nim nie o Lyon, lecz o Mezopotamię. Vogt uzasadnił swoją interpretację, przytaczając następujące argumenty, a mianowicie stwierdził, że:

- Nostradamus był mistrzem szyfrów, przy czym jego ulubionym sposobem szyfrowania było dosłowne przetłumaczenie jakiegoś wyrazu lub wyrażenia na inny szyk, na przykład miasto o nazwie Wurzburg, określał on mianem Herbabopolis, co przetłumaczyć można jako Miasto Ziół lub też Ziółów. Stąd też odnosząc powyższą zasadę do interpretowanego wiersza można za-

uważyć, że zastosowane w nim wyrażenie „*deux fleuves arrouse*“ (opływany przez dwie rzeki) przetłumaczone na język grecki brzmi: „*mezapotamon*“ (krajina dwurzečna). Mezopotamia nazywana jest w języku jej mieszkańców „*Aram Naharaim*“, co zresztą znaczy tyle samo, co inne określenie tego regionu, którym jest „*kraj dwurzečna*“;

- Ponadto za Mezopotamią przemawia jeszcze jeden szczegół ukazany w analizowanym czterowierszu. Otóż jest to wyrażenie „*quand fleurira la rose*“ (kiedy róża zakwitnie). W Mezopotamii znajduje się bowiem miasto Apamea, które wyróżnia się pewną ciekawostką botaniczną, o której wspomina w swojej książce Abu lfra – słynny podróżnik żyjący w XIII wieku (warto zaznaczyć, że ową książkę, która obecnie jest przechowywana w bibliotece papieskiej, doskonale znał Nostradamus). Otóż klimat tamtych okolic z temperaturami przekraczającymi 50 ° C nie pozwala na rozwój w tamtym regionie szlachetnych roślin, do których należą między innymi róże. Jedynie pod koniec lutego, każdego roku, zakwita tam – osiągając cały swój przepych w ciągu trzech, czterech dni – piękna *róża kalifa*, co jest nie zbadaną ciekawostką botaniczną tamtych okolic.

Tak więc – twierdził Vogt – wyrażenie „*kiedy róża zakwitnie*“, użyte w omawianym czterowierszu świadczyć może, że chodzi w nim o Mezopotamię. Jednak wyrażenie to spełnia jeszcze jedną rolę w analizowanym czterowierszu Nostradamusa, a mianowicie określa ono w przybliżeniu czas, w którym nastąpi wydarzenie, będące przedmiotem danej przepowiedni. Biorąc to pod uwagę można wyprowadzić wnioski, że tylko dla końca lutego – w kontekście czterowiersza Nostradamusa – róża kalifa mogą być wykorzystywane do datowania jakiegoś, niewątpliwie tragicznego wydarzenia.

Ponadto Vogt, interpretując dany tekst, zastanawia się, dlaczego Nostradamus – wbrew charakterystycznej dla siebie pomysłowości – w odniesieniu do papieża używa dawno nie używanego już (w czasach Nostradamusa) tytułu **pontife**. Vogt doszedł do wniosku, że Nostradamus zapewne nie przez przypadek użył tego starorzymskiego tytułu, który znaczył tyle samo, co **budowniczy mostów**. W kontekście omawianego tekstu, w którym być może mowa jest o Mezopotamii – analizuje Vogt – wznosić, budować mosty, oznaczać może podjęcie kolejnej próby pogodzenia się z Arabami.

Tak więc biorąc pod uwagę wszystko, co powyżej zostało napisane można zaprezentować próbę interpretacji wiersza 97 II Centurii, podjętą przez Vogta. Otóż zdaniem Matthiasa Vogta, papież powinien wystrzegać się podróży do Mezopotamii (*deux fleuves arrouse* – *mezapotamon*) z końcem lutego każdego roku (*quand fleurira la rose*), aby próbować wzniesć most porozumienia (*pontife*) z Arabami, albowiem gdy tam pojedzie, może dojść do rozlewu krwi, do wojny pomiędzy chrześcijanami a muzułmanami, o czym zdaje się świadczyć zdanie „*krew twoja i twoich bliskich zostanie przelana*“. Vogt sądził, że Nostradamus pisząc o przelanej krwi bliskich papieża miał na myśli krew jego współwyznawców – chrześcijan.

Z zaprezentowanych w niniejszym artykule argumentacji dwóch interpretatorów tego samego tekstu wyraźnie wynika, że możliwości interpretacji każdego przekazu mistrza z Salon może być wiele.

Analizowane czterowiersze są tekstami historycznymi szczególnego rodzaju, także i z tego względu, że trudno wypowiedzieć się odnośnie prawidłowości interpretacji któregoś z nich, jako że nie wiadomo, kiedy opisane w nich wydarzenia nastąpią, jeżeli w ogóle kiedykolwiek nastąpią, co może nie zdarzyć się przecież nigdy. Nie to jest wszakże w tym miejscu istotne. Najważniejsza w tym wypadku – dla oceny wartości czyjejś interpretacji – jest siła argumentów, którymi posługuje się autor danej wykładni oraz podstawy, na jakich opiera on wyprowadzone przez siebie wnioski.

Chociaż sprawa interpretacji Centurii Nostradamusa jest dla naukowców; historyków, językoznawców oraz poliglotów jedynie dobrą intelektualną zabawą, to jednak można na jej podstawie wyprowadzić pewne istotne i pouczające dla procesu interpretacji językowo – treściowej wnioski, które poniżej zostały przedstawione:

Wnioski

Chcąc zinterpretować tekst historyczny, należy uwzględnić zarówno czynniki obiektywne, związane z epoką, w której żył autor wypowiedzi oraz czynniki subiektywne, związane z samym autorem. Tak więc należy:

- poznać najpierw bardzo dokładnie epokę historyczną, z której ów tekst pochodzi; poznać wszelkie stosunki społeczne, kulturalne, polityczne, gospodarcze tamtych czasów, a także poznać i zrozumieć tło obyczajowe tamtej epoki;
- w tym samym zakresie należy poznać kraj, w którym urodził się i mieszkał autor interpretowanej wypowiedzi;
- następnie należy uwzględnić krąg społeczno – kulturowy, z którego wywodził się autor tekstu, oraz

- należy dokładnie poznać życiorys autora tekstu, jeżeli jest on oczywiście znany, a nadto:
- w procesie interpretacji tekstu historycznego należy uwzględnić wykształcenie autora; zdolności, jakie posiadał; sposób jego myślenia; uznawane wartości i reprezentowane poglądy, a także inne charakterystyczne dla niego cechy

W procesie interpretacji tekstu historycznego (i nie tylko) wielkie znaczenie odgrywa także sposób myślenia samego interpretatora tekstu; umiejętność wyprowadzania przez niego wniosków, logika myślenia i błyskotliwość.

Stąd też dopiero w kontekście tych wszystkich, powyżej wymienionych elementów, można podjąć próbę wykładni językowo – treściowej tekstu, pamiętając przy tym, że interpretować można w zasadzie wyłącznie oryginalny tekst (o czym poucza zaprezentowany w artykule przykład), czyli taki tekst, który powstał w języku, jakim posłużył się jego autor, przy uwzględnieniu oryginalnych zastosowanych przez niego zwrotów.

LITERATURA

1. **Centurio N. A.** Nostradamus. Prophetische Weltgeschichte. – Württ: Zluhan Verlag, 1968.
2. **Czeczot Z., Tomaszewski T.** Kryminalistyka ogólna. – Toruń: Wyd. Comer, 1996.
3. **Hołyst B.** Kryminalistyka. – Warszawa: Wydawnictwo Prawnicze PWN, 2000.
4. **Loog C.** Die Weissagungen des Nostradamus. – Phüllingen, 1920.
5. **Sławik K.** Kryminalistyka – przegląd zagadnień. – Warszawa: Wyd. Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Łazarzskiego, 2002.
6. **Sławik K.** Nowe tendencje w fałszerstwach, zwłaszcza dokumentów // Problematyka dowodu z ekspertyzy dokumentów (red. Zdzisław Kegel). Tom II. – Wrocław: Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2002.

Istorinių tekstų turinio kalbinės interpretacijos principai (atskiri klausimai)

*Dr. Marzena Ana Wasilewska
Ščecino universitetas*

Pagrindinės sąvokos: lingvistinis tyrimas, koncepcijos interpretacija, sentencijos frazės, istoriniai tekstai, istorinių tekstų interpretacijos technika.

Straipsnyje apžvelgiamos kai kurios istorinių tekstų ir turinio analizės problemos. Straipsnio autorė kelia sau tikslą panagrinėti sunkumų, su kuriais susiduriama interpretuojant istorinius tekstus, priežastis ir pasekmes, apibendrinti šios rūšies tekstų tyrimo principus.

Istorinių tekstų interpretacija yra gana sunki užduotis, reikalaujanti iš interpretuotojo plačios erudicijos, mąstymo logikos bei tikslumo. Istorinių tekstų interpretacijos metu, autorės nuomone, būtina atsižvelgti ne tik į subjektyvius veiksnius, t. y. į veiksnius, susijusius su teksto autoriumi (į jo aplinką, išsilavinimą, interesus), bet ir į objektyvius veiksnius, susijusius su istorinės epochos, kurioje gyveno teksto autorius, ypatybėmis bei tuometinės socialistinės kultūrinės aplinkos sąlygomis.

Straipsnio autorė atliko savarankišką tyrimą – nagrinėjo XVI a. gyvenusio žymaus astrologo ir gydytojo Michelo de Dame'o, vadinamo Nostradamu, parašytų tekstų (vadinamųjų centurijų) skirtingas interpretacijas. Autorė nagrinėjo skirtingų interpretuotojų siūlomus principus, kuriuos jie taikydavo interpretuodami žymiojo astrologo sukurtus tekstus ir kurie galėtų būti taikomi interpretuojant ir kitus istorinius tekstus. Autorės tyrimo objektas buvo dvi skirtingos, t. y. parašytos skirtingų interpretuotojų, vieno Nostradamo teksto interpretacijos.

Autorės manymu, interpretuojant istorinį tekstą svarbu atsižvelgti ne tik į teksto autorius, bet ir į teksto interpretuotojo asmenybę. Interpretacijai didelę reikšmę turi teksto interpretuotojo mąstymo būdas, gebėjimas daryti išvadas, mąstymo logika ir greitumas.

Interpretacijai tinka tik originalūs tekstai, t. y. tokie tekstai, kurie buvo parašyti originalia teksto autoriaus kalba ir kuriuose galima aptikti originalius autoriaus vartojamus posakius.